

GREEKFOX PRODUCTION

ΣΑΜΑΝΙΣΜΟΣ

TRUTH.FREEFORUMS.ORG

GREEKFOX PRODUCTION

ΣΑΜΑΝΙΣΜΟΣ

Με τον γενικό όρο Σαμανισμός εννοείται ένα πολύπλοκο λατρευτικό και μαγικο-θρησκευτικό κίνημα που διαμορφώνεται γύρω από την τεχνική της έκστασης[1]. Εξ αιτίας της ευρείας γεωγραφικής του εξάπλωσης (Βόρεια Αμερική, Νότια Αμερική, Σιβηρία, Ινδονησία, Ωκεανία κ.λπ.) ο Σαμανισμός δεν παρουσιάζει ομοιομορφία ως προς τη λατρευτική πρακτική του. Κεντρικό πρόσωπο στον Σαμανισμό είναι ο σαμάνος (šaman) ως ιερέας, μάγος-γιατρός και αρχηγός ενίοτε της οικογενειακής θρησκείας[2].

Επιχειρώντας ψυχολογική προσέγγιση του όρου ο Τζόζεφ Κάμπελ ορίζει τον σαμάνο ως άτομο αρσενικού ή θηλυκού φύλου που έχει στραφεί στον κόσμο του ασυνείδητου, εξαιτίας έντονης ψυχολογικής εμπειρίας.[3]. Η βάση της σαμανικής πρακτικής είναι αρχέγονα ανιμιστική, αν και διακρίνεται για τις κοσμολογικές της θεωρήσεις σε διαφορετικές τοπικές σαμανικές παραδόσεις.

Στο έργο του Σαμανισμός, ο Μίρτσεα Ελιάντε περιορίζει την έννοια σαμάνος, υποδεικνύοντας ότι δε θα έπρεπε να εφαρμόζεται για οποιονδήποτε μάγο ή μάγο γιατρό αλλά για τους μάγους θεραπευτές της Σιβηρίας και της Κεντρικής Ασίας για τους οποίους αναφέρεται ως εξής:

«[ο σαμάνος] πιστεύεται γενικά ότι θεραπεύει και εκτελεί θαύματα τύπου φακίρ, όπως όλοι οι μάγοι [...] Πέραν αυτού όμως, είναι ψυχοπομπός, επίσης ιερέας, μυστικιστής και ποιητής»[4]

Αν οριστεί με αυτόν τον τρόπο ο Σαμανισμός, ο όρος καλύπτει μια σειρά φαινομένων που μοιράζονται μια μοναδική δομή και ιστορία η οποία απαντάται στις καθαρότερες μορφές της σε κυνηγετικές, τροφосуλλεκτικές κοινωνίες όπως αυτές της Σιβηρίας και της Κεντρικής Ασίας, οι οποίες λατρεύουν έναν ουράνιο θεό ως *deus otiosus*[5].

Εξετάζοντας σε αυτό το πλαίσιο ο Ελιάντε τον σαμανισμό δίνει έμφαση στην ιδιότητα του σαμάνου να επιδιώκει την κατάσταση του ανθρώπου πριν από την Πτώση στις παρυφές του ιερού χρόνου. Για τον Ελιάντε η πλέον αντιπροσωπευτική μυστικιστική εμπειρία των αρχαϊκών κοινωνιών και δη του σαμανισμού, είναι η Νοσταλγία του Παραδείσου, η επιθυμία για αποκατάσταση της ελευθερίας και της ομορφιάς του κόσμου πριν την Πτώση του ανθρώπου[6]. Αυτή η επιθυμία εγγενής σε όλες σχεδόν τις θρησκευτικές τάσεις, σύμφωνα πάντα με τον Ελιάντε εκδηλώνεται με ιδιαίτερους τρόπους στον Σαμανισμό.

Ο Πολ Ραντέν -με αφορμή το παράδειγμα των Γιακούτ της νότιας Καλιφόρνιας- σημειώνει ότι πέραν της θρησκευτικής, ο σαμάνος συμμετείχε στις οικονομικές λειτουργίες της κοινότητας.

Χρησιμοποιώντας τον φόβο, το δέος -βάση κάθε θρησκευτικού ενστίκτου σύμφωνα με τη θεώρηση άλλων ανθρωπολόγων- με τις κατάλληλες συμμαχίες και τα δώρα για τις υπηρεσίες του αύξανε τις πηγές του πλούτου, διατηρώντας μονοπώλιο σε συγκεκριμένα ιερά αντικείμενα και υλικά, όπως τα φτερά. Μετατοπίζει, ωστόσο, την έννοια του φόβου στη γήινη δύναμη του αρχηγού της κοινότητας και την υπερφυσική δύναμη του σαμάνου και όχι στο φόβο των πνευμάτων αφεαυτού. Αντιθέτως, θεωρεί ότι η πίστη στα πνεύματα υπήρξε πρότυπο κοινωνικής οργάνωσης[7]. Βάσει των παραπάνω ο σαμάνος μέσω της κοσμολογίας που αναπτύσσει, χτίζει ένα πρότυπο κοινωνικής συμπεριφοράς και οργάνωσης για το περιβάλλον του, στο οποίο υπεισέρχεται και ο οικονομικός παράγοντας.

Ιστορία του σαμανισμού

Η κατανόηση του Σαμανισμού είναι εν γένει προβληματική εξαιτίας της πολυπλοκότητας και κυρίως του πλαισίου της εντοπιότητας χωρίς μάλιστα τη δυνατότητα της φιλολογικής μαρτυρίας κάποιων ιερών κειμένων. Στα πλαίσια της ανθρωπολογίας είναι κατανοητό πώς στις απλούστερες αρχαϊκές κοινωνίες η ανθρωπότητα εν γένει διατηρούσε την πίστη ότι υπερφυσικές δυνάμεις ήταν υπεύθυνες για σειρά γεγονότων που είχαν αντίκτυπο στην καθημερινότητά της[8].

Γενικότερα ο Σαμανισμός σχετίζεται με την προσπάθεια κατανόησης των αρχών του κόσμου, της γης και των ζώων.

Πρόκειται για μια υπαρξιακή αναζήτηση του νοήματος της ζωής και του θανάτου και οι σαμάνοι στις αρχαϊκές εποχές υπήρξαν πιθανώς οι πρώτοι που αναζήτησαν το νόημα της ζωής και τον έλεγχο των δυνάμεων που είχαν αντίκτυπο στην καθημερινότητά τους.

Αν και η αναζήτηση συγκεκριμένων ατόμων που ακολουθούσαν και ασκούσαν τον σαμανισμό είναι εξαιρετικά δύσκολη λόγω απουσίας γραπτών μαρτυριών ή μόνιμων εγκαταστάσεων και ιερών στη μακρινή αρχαιότητα, παραδοσιακά φαίνεται πως σχετίζονταν με κυνηγετικές και τροφοσυλλεκτικές κοινωνίες και συνέχισαν να υπάρχουν μετά τη νεολιθική επανάσταση.

Σήμερα σαμάνοι βρίσκονται σε πολλές περιοχές του πλανήτη. Ως σταθερά σε σχέση με τις προγενέστερες εποχές θεωρείται ο σκοπός του Σαμανισμού, που είναι η επίτευξη της βαθιάς έκστασης, προκειμένου ο ακόλουθος να έρθει σε επαφή με πνεύματα και πράγματα πέραν του φυσικού κόσμου, ώστε να επιτευχθεί θεραπεία, γνώση και αναζωογόνηση της γης.

Στη μελέτη του για τις θρησκείες του κόσμου ο Άρτσι Μπαμ θεωρεί επιπλέον κοινό χαρακτηριστικό στη σαμανική λατρεία την απουσία ιερέων ως εξής: «όσο περισσότερο φόβο και αδυναμία αισθάνεται κανείς, τόσο περισσότερο αναζητά τη βοήθεια ιερέα.

Όσο περισσότερο αισθάνεται αυτάρκης, όσο μένει αδιατάρακτος στην προσβολή ή την επίθεση, τόσο περισσότερο βιώνει τον εαυτό του ως σαμάνο»[9]. Ο ακόλουθος του σαμανισμού βάσει των παραπάνω είναι εκείνος που στηρίζεται στη χρήση των σαμανικών τελετουργικών ως οδηγό στη ζωή του, γεγονός που πιθανώς ερμηνεύει την πλήρη απουσία ιερατείου.

Στο πέρασμα των αιώνων από την άποψη της διαχρονίας στην ιστορική εξέλιξη του σαμανισμού, διατηρήθηκαν κάποια χαρακτηριστικά του πυρήνα της σαμανικής λατρείας, ευρέως αποδεκτά από τους ανθρωπόλογους ως πυρηνικές λατρευτικές πρακτικές:

Ο Σαμανισμός διακατέχεται από μια συνειδητή προσπάθεια των ακολούθων του να επικοινωνήσουν με πνευματικές υπάρξεις μη αναγνωρίσιμες από τη φυσική ύπαρξη. Το αποτέλεσμα αυτής της επικοινωνίας είναι σύμφωνα με την άποψη των σαμάνων θεραπεία γνώση ή καθοδήγηση.

Ο Σαμανισμός δεν είναι παραδοσιακή θρησκεία όσο ατομική αντίληψη για τους άορατους κόσμους του πνεύματος και της φύσης.

Οι Σαμάνοι παραδοσιακά εκπληρώνουν τον ρόλο του ιερέα, του μάγου ή του θεραπευτή. Οι συγκεκριμένοι ρόλοι καθορίζονται κυρίως από τη βιωματική εμπειρία εκείνου που ακολουθεί τον δρόμο του Σαμανισμού.

Οι Σαμάνοι θεωρούνται διαχρονικά θεραπευτές, πνευματικοί σύμβουλοι ερμηνευτές ονείρων και γνώστες των δυνάμεων των φυτών. Οι συγκεκριμένοι ρόλοι είναι εξαιρετικά διακριτοί, καθώς οδηγούν τον σαμάνο σε διαφορετικά μονοπάτια καθοδήγησης στους πνευματικούς κόσμους.

Πρακτικές

Αναφέρθηκε παραπάνω ότι η θεμελιώδης πίστη στον σαμανισμό είναι η επικοινωνία με τα πνεύματα. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της σαμανικής έκστασης με την αρχαιοελληνική σημασία της λέξης.

Κατά τη σαμανική έκσταση το άτομο στέκει έξω από τον εαυτό του σε μια μεταβαλλόμενη κατάσταση συνείδησης. Σε αυτή την κατάσταση συνείδησης οι σαμάνοι ισχυρίζονται ότι μπορούν να αποκτήσουν γνώση, καθοδήγηση και θεραπευτικές δυνάμεις.

Η πρώτη φάση της σαμανικής έκστασης είναι η άνοδος της ψυχής του σαμάνου στον ουρανό -συνήθως μέσω του δέντρου του κόσμου- ή η κάθοδός της στον κάτω κόσμο. Η επίτευξη της εξυψωμένης κατάστασης της ψυχής είναι μια δοκιμασία επίπονη που απαιτεί κουραστική εκπαίδευση και την ολοκλήρωση μιας σκληρής συνήθως μνητικής διαδικασίας.

Εφόσον ολοκληρωθεί η διαδικασία της μύησης, ο σαμάνος με τη βοήθεια των πνευμάτων είναι ικανός να εκπληρώσει έργα θεραπείας, καθοδήγησης της ψυχής των νεκρών και αποκατάστασης της γνώσης χάριν εκείνων που, ζώντας στον φυσικό κόσμο, διαθέτουν μόνον τη γήινη αντίληψη των πραγμάτων.

Κλήση και μύηση

Το κύριο σώμα των σημείων του σαμανισμού και των αρχαϊκών τεχνικών της μαγείας απαντάται στην πληρέστερη μορφή του στην Κεντρική και τη Βόρεια Ασία, κοντά στον αρκτικό κύκλο. Τα στοιχεία αυτού του σώματος -ειδικές σχέσεις με τα πνεύματα, εκστατικές ικανότητες και μαγική πτήση, ανύψωση στον Ουρανό και κάθοδος στον Κάτω Κόσμο, η κυριαρχία της φωτιάς κ.ά.- απαντώνται και σε άλλους σαμανισμούς, χωρίς ωστόσο να διατηρούν στην πληρότητά τους όλα τα στοιχεία που διαμορφώνουν το πλαίσιο του σαμανισμού *stricto sensu*[10]. Υπό αυτή την έννοια η μυστικιστικού χαρακτήρα κλήση στον Σαμανισμό βρίσκει την εφαρμογή της σε άλλους σαμανισμούς, ιδιαίτερα εκείνον της Βόρειας Αμερικής, όπου η κλήση και η μύηση στον ρόλο του σαμάνου είναι σχεδόν ταυτόσημη.

Σαμανισμός στην Αρχαία Ελλάδα

Οι πρώτες ενδείξεις περί πρακτικής του σαμανισμού στην Ελλάδα ανάγονται σε εποχές γύρω στο 1500-2000π.Χ. στην Θράκη, Σκυθία και γενικότερα στη Βόρειο-κεντρική Ασία. Επίσης ο μύθος του βαρῆ, παρόμοιος του Ελληνικού «Υπερβόρειου Απόλλωνα» συνηγορεί σε αυτό. Οι αποδείξεις όμως είναι λίγες και ανάγονται στους 6ο και 5ο π.Χ. αιώνες με βασικότερη απόδειξη τα γραπτά ποιητικά κείμενα του Εμπεδοκλή. Μύθοι και θρύλοι και πρακτικές στην μεταγενέστερη βιβλιογραφία επίσης συνηγορούν για την ύπαρξη του σαμανισμού πολύ πριν. Τα βασικότερα χαρακτηριστικά αυτής της πρακτικής συνοψίζονται ως εξής: 1. Πίστη στην μετεμψύχωση, 2. Πίστη στην ύπρξη ψυχής και των πνευμάτων –οδηγών (π.χ. Ο Επιμενίδης ήταν η μετεμψύχωση του Αιακού, Ο Πυθαγόρας του Ερμότιμου) 3. Ίδρυση θρησκευτικών ομάδων (πχ. Κρότωνα Σικελίας) όπου οι μαθητευόμενοι ασκούσαν στην απομόνωση, σιωπή, νηστεία και ψυχικές και μεταφυσικές ικανότητες (μεταξύ των οποίων ακόμη και μεταμόρφωση σε άλλες μορφές ζώων και ανθρώπων).

Ένα βασικό στοιχείο του σαμανιστικού πολιτισμού αποτελεί η πίστη ότι υπάρχει ψυχή η οποία μάλιστα είναι πιο ενεργητική όταν το σώμα κοιμάται ή όπως λει ο Αριστοτέλης όταν βρίσκεται στο σημείο του θανάτου. Η πίστη αυτή έχει αφήσει ίχνη σε μία μεγάλη περιοχή που εκτείνεται σε ένα μεγάλο τόξο από την Σκανδιναβία κατά μήκος του Ευρασιακού χώρου μέχρι την Ινδονησία.

Ετσι, στην Θράκη και την Σκυθία οι Έλληνες είχαν έρθει σε επαφή με λαούς που είχαν σχέση με τον σαμανισμό ακόμη στην αρχαϊκή εποχή με την εμφάνιση των ιατρομάντεων που ήταν μάντεις, θεραπευτές και θρησκευτικοί διδάσκαλοι με σαμανιστικά χαρακτηριστικά. Λέγεται ότι αυτοί οι ιερομάντεις είχαν και τατουάζ με σύμβολα σαμανικά.

Επίσης η Βακχική θεραπευτική όπως θα δούμε παρακάτω έχει σαμανιστικές ρίζες. Όμως, όλοι οι λαοί της Μεσογείου δεν ήταν αμέτοχοι σε δοξασίες σαν αυτές και πέρασαν από το στάδιο της Ανιμιστικής λατρείας (λατρεία των νυμφών, λατρεία γαίας, Ουρανού σελήνης και άστρων).

Επίσης, υπήρξε και η λατρεία των νεκρών προγόνων στην οποία κυριάρχησε η άποψη ότι ο κάτω κόσμος των νεκρών αποτελείται από πνευματικούς οδηγούς στους οποίους μπορούμε να απευθυνθούμε όταν χρειαζόμαστε συμβουλή. Βλέπουμε λοιπόν πόσο παλιά είναι η έννοια της ανάστασης και της πνευματικής μετάλλαξης και πόσο βαθιά ριζωμένη ήταν η πίστη στα πνεύματα ανά τους αιώνες...

Τα λίγα ελληνικά μυθικά πρόσωπα που επιδέχονται σύγκριση με τους σαμάνους διεκδικούν ότι κατάγονται από τον Απόλλωνα. Και υπολογίζεται ότι έφτασαν στην Ελλάδα από το Βορρά, από τη χώρα των Υπερβόρειων που είναι και η αρχική πατρίδα του Απόλλωνα.

Πέρα από το Βορρά, έλεγαν, ήρθε ο Άβαρης καβαλάρης, πάνω σ' ένα βέλος, καθώς όπως φαίνεται γίνεται ακόμη με τις ψυχές στη Σιβηρία. Ήταν τόσο προχωρημένος με την τέχνη της νηστείας, ώστε είχε μάθει να ζει χωρίς καθόλου ανθρώπινη τροφή.

Εξαφάνισε τους λοιμούς, πρόβλεψε σεισμούς, συνέθεσε θρησκευτικά ποιήματα και δίδαξε τη λατρεία του βόρειου Θεού του, που οι Έλληνες τον αποκαλούσαν υπερβόρειο Απόλλωνα. Ένας μεταγενέστερος μύθος μας δείχνει τον Άβαρη να πετάει στους αιθέρες πάνω στο βέλος του.

Το βέλος που παίζει κάποιο ρόλο στη μυθολογία και τη θρησκεία των Σκύθων είναι ένα σύμβολο του "μαγικού πετάγματος". Ο σαμάνος χρησιμοποιεί το βέλος για να φέρει πίσω τις ψυχές των άρρωστων και επίσης στις κηδείες. Οι σαμάνοι επίσης μαντεύουν από το πέταγμα του βέλους.

Ο Αρισταίος ο Προκονήσιος σχετίζεται επίσης με τον Απόλλωνα: πέφτει σε έκσταση και ο θεός του "αρπάζει" την ψυχή. Του συμβαίνει να εμφανίζεται ταυτόχρονα σε τόπους απομακρυσμένους τον έναν από τον άλλον.

Συνδέει τον Απόλλωνα με μορφή κόρακα πράγμα που μας κάνει να σκεφτούμε τις σαμανικές μεταμορφώσεις. Ο Ερμότιμος ο Κλαζομενών είχε τη δύναμη να εγκαταλείπει το σώμα του "για πολλά χρόνια". Στη διάρκεια της μακριάς αυτής έκστασης ταξίδευε μακριά και "έφερνε προφητική γνώση για το μέλλον".

Οι εχθροί του έκαψαν το σώμα του και η ψυχή του δεν ξαναγύρισε ποτέ. Αυτή η έκσταση έχει όλα τα χαρακτηριστικά του σαμανικού τρόμου.

Ο Επιμενίδης που καταγόταν από την Κνωσό, ισχυριζόταν ότι είχε ζήσει και προηγουμένως και ότι ήταν ταυτόσημος με τον Αιακό, έναν αρχαίο θείο άνδρα και έχει παρομοιαστεί με τον τύπο του βόρειου σαμάνου.

Ο ίδιος είχε επίσης εμπειρία ψυχικών περιπάτων κι όπως ο Άβαρης ήταν μεγάλος νηστευτής, που ζούσε αποκλειστικά με μια παρασκευή λαχανικών. που συνήθιζε να αποθηκεύει, για λόγους που ήξερε ο ίδιος πολύ καλά, στην σπλή ενός βοδιού. Ένα άλλο αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό της παράδοσής του είναι πως μετά το θάνατό του οι άνθρωποι είδαν το κορμί του να σκεπάζεται με δερματοστιξία (τατουάζ).

Όσο για τον Μακρύν Ύπνο, αυτό φυσικά είναι μια πλατιά διαδεδομένη λαϊκή ιστορία. Η θέση όμως του ύπνου στην αρχή της ιστορίας του Επιμενίδη υποδηλώνει ότι οι Έλληνες είχαν υπόψη τους το μακροχρόνιο "αναχωρητήριο", που αποτελεί μαθητεία του σαμάνου, ο οποίος κάποτε την περνά κατά μεγάλο μέρος, σε κατάσταση ύπνου και καταληψίας.

Και τέλος ο Ορφέας του οποίου πατρίδα είναι η Θράκη και εκεί στη Θράκη συνοδεύει έναν θεό που οι Έλληνες ταύτιζαν με τον Απόλλωνα. Συνδυάζει τα επαγγέλματα του ποιητή, του μάγου, του θρησκευτικού δασκάλου και χρησιμοδότη. Όπως μερικοί μυθικοί σαμάνοι της Σιβηρίας, μπορεί με τη μουσική του να μαζεύει τα πουλιά και τα άγρια ζώα για να τον ακούσουν.

Όπως κάνουν παντού οι σαμάνοι, επισκέπτεται τον κάτω κόσμο και το κίνητρό του είναι πολύ κοινό για τους σαμάνους, να ξανακερδίσει μια κλεμμένη ψυχή. Τελικά το μαγικό του εγώ επιζεί ως ένα ωδικό κεφάλι, που συνεχίζει να δίνει χρησμούς πολλά χρόνια μετά το θάνατό του. Ο Ορφέας επίσης είναι μια μορφή που μοιάζει πολύ με το Ζάλμοξη, ένα μυθικό σαμάνο ή πρότυπο των σαμάνων.

Ο Εμπεδοκλής στην Σικελία στον οποίο βασίζεται κυρίως η γνώση μας για τον πρώιμο ελληνικό σαμανισμό και ο Πυθαγόρας ήταν όμως οι μεγαλύτεροι σαμάνοι στον Ελλαδικό χώρο.

Ο Εμπεδοκλής έζησε στον Ακράγαντα της Σικελίας τον 5ο αιώνα π.Χ. και υπήρξε μια από τις θρυλικότερες μορφές στο χώρο των προσωκρατικών φιλοσόφων. Ο βίος του είναι γεμάτος με απόκρυφες ιστορίες και θαύματα που αγγίζουν τα όρια του μύθου.

Στο πρόσωπο του οι Ακργαντίνοι δεν έβλεπαν μόνο έναν μεγάλο φιλόσοφο αλλά και έναν άξιο πολιτικό, ιατρό, μάντη, μάγο και ποιητή. Ο Διογένης Λαέρτιος, στο 8ο Βιβλίο του, αναφέρει μία σειρά από θρυλικές ιστορίες σχετικά με τον θάνατο του Εμπεδοκλή: "Σχετικά με τον θάνατο του λέγονται διάφορα πράγματα.

Ο Ηρακλείδης που ανέφερε τα σχετικά με την γυναίκα που δεν ανέπνεε, ότι δηλαδή δοξάστηκε ο Εμπεδοκλής όταν έστειλε πίσω ζωντανή τη νεαρή γυναίκα, λέει ότι πρόσφερε θυσία στο χωράφι του Πεισιάνακτος. Είχε καλέσει και μερικούς από τους φίλους του, ανάμεσα τους και τον Πausανία. Μετά το γλέντι οι υπόλοιποι αποτραβήχτηκαν και αναπαύονταν, άλλοι κάτω από δέντρα του διπλανού χωραφιού και άλλοι όπου ήθελαν.

Ο Εμπεδοκλής έμεινε εκεί που είχε καθίσει. Όταν σηκώθηκαν το πρωί, ήταν ο μόνος που έλειπε. Άρχισαν να τον αναζητούν και οι δούλοι που ρωτήθηκαν έλεγαν πως δεν γνωρίζουνε τίποτε.

Ένας τότε είπε ότι τα μεσάνυχτα είχε ακούσει μια πολύ δυνατή φωνή που καλούσε τον Εμπεδοκλή και ότι μετά απ' αυτό σηκώθηκε και είδε ουράνιο φως και μία λάμψη. Τίποτε άλλο....

Ο Έρμιππος λέει ότι θεράπευσε κάποια Ακραγαντίνη Πάνθεια που την είχαν ξεγραμμένη οι γιατροί και γι' αυτό έκανε τη θυσία και ότι αυτοί τους οποίους είχε καλέσει ήταν περίπου ογδόντα.

Ο Ιππόβοτος αναφέρει πως, όταν σηκώθηκε, προχώρησε προς την Αίτνα και μόλις έφτασε πλησίασε στους κρατήρες της φωτιάς και εξαφανίστηκε, θέλοντας μ' αυτό τον τρόπο να ενισχύσει τη φήμη ότι είχε γίνει θεός" .

Ο Εμπεδοκλής με τη φιλοσοφία του αναζητά την πραγματική γνώση και ουσία της φύσης η οποία χαρακτηρίζεται από μία αιώνια εναλλαγή. Η εν-αλλαγή αυτή βρίσκεται ανάμεσα στην αλλαγή του Ηράκλειτου (Γίνεσθαι) και την σταθερότητα του Παρμενίδη (Είναι). Ο Εμπεδοκλής στέκεται ανάμεσα σ' αυτές τις δύο φιλοσοφικές θέσεις και ορίζει σαν πρωταρχική αιτία γέννησης όλων των όντων την κίνηση τεσσάρων πρωταρχικών στοιχείων που ονομάζει "ριζώματα".

Τα στοιχεία αυτά 1. Η φωτιά (Ζευς) 2. Το νερό (Νήστις) 3. Η γη (Αϊδωνεύς ή Άδης) και 4. Ο Αέρας (Ήρα). Η κίνηση αυτών των στοιχείων οφείλεται σε δύο αντίθετες δυνάμεις που τις ονομάζει Φιλότητα και Νείκος. Η Φιλότητα είναι η θετική δύναμη της αγάπης που ενώνει τα πράγματα και Νείκος η αρνητική που τα διαχωρίζει.

Η σχέση αυτών των αντίρροπων δυνάμεων είναι αυτή που διατηρεί την ισορροπία στο σύμπαν ("Σφαίρος"). Η γένεση και ο θάνατος, η Φιλότητα και το Νείκος είναι για τον Εμπεδοκλή ένας αιώνιος κύκλος, μία εναλλαγή που εξασφαλίζει τη διαιώνιση του κόσμου. Το έργο του Εμπεδοκλή αποτελείται από δύο εξάμετρα ποιήματα, το Περί Φύσεως (2.000 στίχοι) και οι Καθαρμοί (3.000 στίχοι).

Οι επικοί στίχοι του Εμπεδοκλή έχουν μία τεράστια δυναμική που δημιουργεί στον αναγνώστη ή τον μελετητή σειρά από σκέψεις ή αναλύσεις. Το γεγονός αυτό οδήγησε πολλούς μετέπειτα φιλοσόφους, όπως τον Αριστοτέλη και τον Πλάτωνα, να πραγματευτούν μέσα στα έργα τους τις θέσεις του Εμπεδοκλή και έτσι να σωθούν μέχρι σήμερα πολλά αποσπάσματα του μεγάλου φιλοσόφου.

Ο Πυθαγόρας ισχυριζόταν ότι ταυτίζεται με τον Ερμότιμο και όπως και οι προηγούμενοί του (ο Θράκας του Ηρόδοτου και ο Ζάλμοξης) εγκαθίδρυσε ένα είδος θρησκευτικής τάξης, μια κοινότητα ανδρών και γυναικών των οποίων ο κανόνας της ζωής τους καθοριζόταν από την προσδοκία της μέλλουσας ζωής.

Στην ουσία μάλλον δεν υπάρχει σαφής διάκριση μεταξύ της ορφικής διδασκαλίας και του Πυθαγορισμού. Και όπως στον σιβηρικό σαμάνο η εμπειρία των προηγούμενων ζώων δεν είναι πηγή ενοχής αλλά δύναμης. Επίσης η έννοια της κάθαρσης ήταν μία πολύ βασική απασχόληση των θρησκευτικών πνευμάτων κατά την αρχαϊκή κιόλας εποχή.

Ο Πυθαγόρας μετά τις σπουδές του ήταν ωριμώτατος, διαθέτων εξαιρετικό κάλλος, γαλήνιος, με ιδιαίτερη χάρη, μεγαλοφυΐα και δύναμη βούλησης.

Ασκώντας την αρετήν καθ'όλο τον βίο του ετελειοποιήθη σε τέτοιο βαθμό, ώστε απέβη υπεράνθρωπος και Μεγάλος Μύστης, αποκτώντας ικανότητες ενόρασης και θεραπείας και ακτινοβολοβούληση, η οποία έδιδε σε αυτόν δύναμη πράγματι θαυματουργό.

Ετσι, ήταν γνωστός παντού, ενισχύοντας και θεραπεύοντας ασθενείς και προμηθεύοντας τα μέλλοντα, έχοντας σαν αποστολή του την αναμόρφωση όλης της ανθρωπότητας.

Μάλιστα έφτασε στην άποψη του μονοθεισμού δια του φιλοσοφικού του συστήματος παρότι αυτό ποτέ δεν ελέγχθη ευθέως λόγω του κλίματος της εποχής. Θεωρείται πάντως ότι έθεσε τα φιλοσοφικά θεμέλια για την εμφάνιση αργότερα του μονοθεισμού. Καθόσον δεν υπάρχουν γραπτά συγγράμματα του ιδίου, για το έργο του αντλούμε πληροφορίες, αφ'ενός από τα διασωθέντα αποσπάσματα των διαφόρων Πυθαγορείων, οι οποίοι μετά τον θάνατον του Πυθαγόρα συνέγραψαν διάφορα συγγράμματα, και ιδίως του Επιχάρμου, του Φιλολάου, του Λύσιδος, του Κλεινίου, του Αρχύτα κ.α., αφ'ετέρου δε, από τα συγγράμματα του Πλάτωνα, του Αριστοτέλη και του "Βίου Πυθαγόρου" που γράφτηκαν από τον Διογένη, κατά τον 4ο αιώνα μ.Χ., από τον Πορφύριο τον ίδιο αιώνα και από τον Ιάμβλιχο, μαθητή του Πορφύριου.

Περί του Πυθαγόρα τέλος έγραψε και ο Εμπεδοκλής, τελευταίος μαθητής του φιλόσοφου λέγοντας: "Υπήρχε μεταξύ των Ελλήνων εις ανήρ πεπροικισμένος με απέραντον σοφίαν, του οποίου η διάνοησις περικέκλειε ανεκτίμητον θησαυρόν σκέψεων. Ηκτινοβόλει εις τας πλέον διαφερούσας επιστήμας και, όταν ηρεύνα εν θέμα, η μεγαλοφυΐα του διαπέρα την αστραπήν. Το οξύ του βλέμμα εις βραχύτατον διάστημα ανεκάλυπτεν περισσοτέρας αληθείας ή όσας ηδύναντο να ανακαλύψουν δέκα ή είκοσι ανθρώπιναι γενεαί.

Τέλος, «τα μεγαλύτερα αγαθά», λέει ο Σωκράτης στον Φαίδρο, «μας έρχονται δια της μανίας». Ο Πλάτωνας συμπληρώνει «με την προυπόθεση ότι η μανία δίδεται από θεία δωρεά...» και διακρίνει τέσσερεις τύπους:

1. Την προφητική μανία με προστάτη τον Θεό Απόλλωνα
2. Την τελεστική ή τελετουργική μανία με προστάτη τον Θεό Δίονυσο
3. Την ποιητική μανία που εμπνέουν οι Μούσες
4. Την ερωτική μανία που εμπνέουν η Αφροδίτη και ο Ερως.

Όπως γνωρίζουμε, η ιερή «μανία» είναι μία χαρακτηριστική μέθοδος απόκτησης γνώσης των σαμάνων..

Στην αρχαία Ελλάδα οι αρχικές μορφές της θεραπευτικής πηγάζουν από ιερές τελετουργίες.

Οι μυθικοί κένταυροι ήταν φημισμένοι δάσκαλοι των ηρώων που μεταξύ των άλλων είχαν γνώσεις και ιατρικής και στα σπήλαιά τους δίδασκαν πολεμικές τέχνες, χορό και ιατρική. Μάλιστα έλεγαν ότι τα πλάσματα αυτά ήξεραν να κεντρούν την αύρα, εξού και η ονομασία τους. Ήταν οι πρώτες ιαματικές θεότητες των Ελλήνων.

Αργότερα, τα Ασκληπιεία και η λαϊκή θεραπευτική (μαντική, βοτανοθεραπεία και αρχική σαμανική θεραπευτική) βασίζονται στο αρχέτυπο του ιερού θεραπευτού (που κυρίως είναι ο θεός Απόλλωνας).

Ο Ασκληπιός θεωρείτο ημίθεος (υιός του Απόλλωνα) και επομένως θεραπευτής, και ίδρυσε τα γνωστά Ασκληπιεία σε πολλές περιοχές της Ελλάδας που είχαν πολλά και ισχυρά σαμανιστικά στοιχεία.

Ειδική μνεία γίνεται για την μέθοδο που κυριαρχούσε δηλ.την εγκείμεση κατά την οποία ο Θεός εμφανίζεται στον ασθενή και έδιδε οδηγίες περί της θεραπείας του αλολά και της μετέπειτα διαβίωσής του (αλλαγή νοοτροπίας) με προφανή τον ηθικοπλαστικό στόχο.

Οι Βακχική θεραπευτική και κοσμοθεωρία προέρχεται από αυτόχθονους πληθυσμούς του Ανατολικού Αιγαίου περίπου την 2η χιλιετηρίδα π.Χ. Κατ'αυτήν οι ασθενείς επεδείκνυαν την «ιερή μανία», δηλ με χορό, μουσική ή και σωματική καταπόνηση έμπαιναν σε άλλη διευρυμένη διάσταση κατανόησης από όπου όταν έβγαιναν επεδείκνυαν μία «ειρήνευση» και νέα ταυτότητα πάλι με βάση την ηθικοπλαστική αντίληψη. Αντιπρόσωποι της μεθόδου αυτής ήταν ο Σαβάλιος της Θράκης και ο Ατης στην Μικρά Ασία.

Η μέθοδος επανέκαμψε και κατά την διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου.

Αργότερα, βλέπουμε υπολείμματα της μεθόδου αυτής να κυριεύουν και τον χριστιανισμό όπου, προσκηλυτές και μοναχοί σε μανιακή κατάσταση να αυτοβασανίζονται.

Οι Σαμάνοι πάντως σε αντίθεση, πάντα καταλαμβάνονται από «ιερή μανία» μόνον για να θεραπεύσουν, πιστεύουν δε ότι τα πνεύματα μας χρειάζονται όσο και εμείς χρειαζόμαστε εκείνα, γιατί χωρίς ένα υγιές και δυνατό σώμα δεν μπορούν να είναι χρήσιμοι στην κοινωνία.

Η πρώτη απεμπλοκή από ιερουργίες γίνεται στην αρχαία Ελλάδα από τον Ιπποκράτη (360-470 πΧ). Γίνεται η πρώτη τομή προς την επιστημονική ιατρική που έχει σαν βάση την κοσμική συντεχνία θεραπευτών.

Εγγραψε περίπου 70 πραγματείες (που όμως φαίνεται να μην είναι όλες δικές του) στην Κώ όπου είχε ιδρύσει κέντρο ιατρικής με υπάρχουσα βιβλιοθήκη).

Στον Ιπποκράτη οφείλουμε την έννοια «μέθοδο» δηλ. Τα διαδοχικά βήματα για την παρακολούθηση και ανάπτυξη της νόσου και των συμπτωμάτων της (γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ των δύο αυτών). Δεν αχολείται με την ταξινόμηση των ασθενειών απλώς αυτές ταξινομούνται σε οξείες και χρόνιες και σε ενδημικές και επιδημικές.

Πρώτος αυτός ασχολείται με τις αντιδράσεις του ασθενούς και τους περιβαλλοντικούς συσχετισμούς, ήταν κυρίως συντηρητικές επεμβάσεις με λίγα φάρμακα και χειρουργικές επεμβάσεις. Πίστευε στην «αυτοθεραπευτική δύναμη της φύσης» που έπρεπε να λαμβάνεται υπ'όψιν. Αυτή η αντίληψη φυσικά είναι πολύ διαφορετική από του Καρτέσιου και την σημερινή πρακτική.

Η αντίληψή του ήταν ότι ο ιατρός πρέπει να προβλέπει και να αποτρέπει (δηλαδή είχε μιά προληπτική, περιβαλλοντική κατεύθυνση).

Η ιατρική είναι μία διαταραχή της ισορροπίας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος όπου στο ενδιάμεσο αυτών αναπτύσσεται η νόσος! Κατά τον Ιπποκράτη, η ιατρική έχει και πολιτικό χαρακτήρα αφού όπως λέγει, τα ολιγαρχικά καθεστώτα είναι πιο νοσογόνα αφού προκαλούν το φόβο και επομένως νόσο.

Μοιάζει πολύ με τις αντιλήψεις της σύγχρονης ομοιοπαθητικής..

Τι είναι ο σαμανισμός;

Η λέξη "shaman" - σαμάνος κατά τον Dr Andreas Lommel κατάγεται από την διάλεκτο των Tungusi αναφέρεται σε κάποιο άτομο που κάνει εσωτερικά ταξείδια (τύπος διαλογισμού) στην μη κανονική πραγματικότητα (non ordinary reality-NOR) υπό κατάσταση διευρυμένης συνείδησης. Ο όρος προέρχεται από τη λέξη shaman, σύνθετη από το ρήμα sa, που σημαίνει γνωρίζω και man, που σημαίνει άνθρωπος (σαμάνος = σοφός, αυτός που γνωρίζει).

Ο Σαμάνος συγχέεται εσκεμμένα πολλές φορές με την έννοια «μάγος, μάγος-γιατρός ή κομπογιαννίτης», όμως αυτό δεν είναι καθόλου αληθές. Ο Σαμάνος είναι κάτι ανάμεσα σε ιερέα, γιατρό και καλλιτέχνη ο τίτλος του όμως και το λειτούργημά του είναι κάτι που του αποδίδεται με τιμή από το σύνολο της φυλής του ή άνωθεν και δεν μπορεί να το αρνηθεί. Άλλες φορές ο τίτλος αναγνωρίζεται κληρονομικά και άλλες σαν αποδεδειγμένο «χάρισμα» που όμως πάντα υπάρχει ενδυνάμει σε όλα τα άτομα. Το πρώτο καθήκον του σαμάνου είναι η θεραπεία, όμως, ο ρόλος του ξεπερνά τον απλό θεραπευτή και γίνεται ιερός-θεολόγος ή πρακτικός ψυχολόγος ή μάντης, έτσι η θέση του στην κοινωνία ήταν σημαντική. Ας μην ξεχναμε ότι κάποτε όλες οι θεραπείες (και μάλιστα οι περισσότερες ήταν και πετυχημένες) γίνονταν αποκλειστικά από αυτόν. Πάντως η θεραπευτική δύναμή του παραμένει ένα μυστήριο.

Ο Mircea Eliade στο βιβλίο του: "Shamanism: archaic techniques of ecstasy" καταλήγει ότι ο σαμανισμός προϋπάρχει όλων των άλλων πνευματικών παραδόσεων στον πλανήτη και το πιο διακριτό (αλλά όχι το μοναδικό) στοιχείο του είναι το σαμανικό ταξίδι (ή όνειρο κατ'άλλους) σε άλλους κόσμους υπό διευρυμένη συνείδηση. Το πιο όμορφο στοιχείο του ταξιδιού αυτού είναι η αρχή της άμεσης αποκάλυψης.

Οι σαμάνοι μιλούν με τα πνεύματα των φυτών, των ζώων και όλης της φύσης στην κυριολεξία, σε μία διευρυμένη κατάσταση συνειδητότητας. Σε αυτή την κατάσταση μπορούν να πάρουν πληροφορίες για την χρήση των βοτάνων, μαθαίνουν τα πραγματικά αίτια των ασθενειών των ανθρώπων και ζώων και οτιδήποτε που με την πρόθεσή τους ζητούν να μάθουν και να φέρουν πίσω στην κανονική πραγματικότητα.

Και αυτό είναι πολύ βασικό: οτιδήποτε έχει μαθευτεί στο παρελθόν και ότι γενικά μπορεί να γίνει γνωστό είναι διαθέσιμο στον σαμάνο κατά την διευρυμένη συνείδησή του στο ταξίδι του. Γι' αυτό μπορεί να γίνει μάντης, μπορεί να δει το παρελθόν και το μέλλον, να γίνει μάγος και γιατρός, αλλά επίσης και ψυχοπομπός και μπορεί να είναι και ιερέας, μυστικός και ποιητής. Με πολύ κόπο, αυτοπειθαρχία και εκπαίδευση και την βοήθεια των πνευμάτων του -οδηγών, όλη αυτή η γνώση είναι προσιτή.

Μία άλλη αρχή του σαμανισμού είναι η παποίθηση ότι όλα τα ζώντα όντα συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπων έχουν ψυχή ή αλλιώς προσωποποιημένα πνεύματα που ζούν για πάντα. Μετά θάνατον, η ψυχή εξακολουθεί να ζει όπως ζούσε και πρίν τη γέννηση. Για τους σαμάνους οι ψυχές είναι πνεύματα που συναντούν στα ταξίδια τους.

Η διευρυμένη συνείδηση επιτυγχάνεται με διάφορους τρόπους σε διάφορες πνευματικά μονοπάτια (διαλογισμός, προσευχή κλπ) Στον σαμανισμό, αυτό συνήθως επιτυγχάνεται με τον μονότονο τυμπανισμό συνήθως με ένα τύμπανο ή σείστρο ή παρόμοια αντικείμενα. Μόνον σε 10% των σαμανικών κοινωνιών χρησιμοποιούνται και ψυχεδελικά φάρμακα ή φυτά (ayahuasca, moscalito) που όμως δεν είναι καθόλου απαραίτητα για να επιτευχθεί μία αλλαγή συνείδησης.

Οι όροι κανονική πραγματικότητα (Ordinary reality-OR) και μη κανονική πραγματικότητα (non ordinary reality -NOR) είναι όροι που χρησιμοποιήθηκαν πρωταρχικά από τον Carlos Castaneda (περιπου τις δεκαετιες 1960-80) και πλέον σήμερα είναι ευρέως διαδιδόμενοι και από την κλασσική ψυχολογία.

Κανονική πραγματικότητα είναι η πραγματικότητα που αντιλαμβάνονται οι άνθρωποι όλοι μαζί, που συμφωνούμε για την ύπαρξη του χρόνου και των φυσικών αντικειμένων). Μη κανονική πραγματικότητα είναι αυτή που σχετίζεται με την σαμανική κατάσταση συνειδητότητας όταν αυτή δηλ έχει διευρυνθεί και μπορεί κάποιος να δει ότι φυσιολογικά δεν μπορεί να δει στην κανονική πραγματικότητα.

Είναι πολύ προσωπική και ειδική υπόθεση που αφορά το συγκεκριμένο άτομο. Είναι τελείως εμπειρική δηλ το άτομο αλληλοεπιδρά με αυτήν, την βλέπει, ακούει, και την αισθάνεται με την καρδιά. Για να γίνει αντιληπτή από πολλά άτομα η μη κανονική πραγματικότητα θα πρέπει να έχουν αυτά συντονισθεί με βάση την καρδιά τους ; αντίθετα στην κανονική πραγματικότητα το συναίσθημα δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να δούμε το ίδιο πράγμα (πχ. μια πόρτα). Η μη κανονική πραγματικότητα δεν έχει χρόνο.

Ο σαμανισμός περιγράφηκε από τους πρώτους ταξιδιώτες και περιηγητές της κεντρικής και Αρκτικής Ασίας. Εξελίχθηκε πριν από την ανάπτυξη της ταξικής κοινωνίας κατά τη Νεολιθική περίοδο και την Εποχή του χαλκού. Τον ασκούσαν λαοί που ζούσαν στο κυνηγετικό και καρποσυλλεκτικό στάδιο και συνέχισε να υφίσταται, κάπως τροποποιημένος, σε λαούς που είχαν φτάσει στο στάδιο της γεωργίας και της κτηνοτροφίας.

Ο Σαμανισμός δεν είναι σύστημα αξιών και πεποιθήσεων. Είναι μία μέθοδος, δεν είναι θρησκεία. Παρότι η λέξη προέρχεται από την Σιβηρία, η πρακτική του σαμανισμού υπήρχε σε όλες τις ηπείρους καθώς και στην αρχαία Ελλάδα ακόμη και πριν τον Ιπποκράτη και Ασκληπιό. Συνυπάρχει με τις καθιερωμένες θρησκείες σε πολλούς πολιτισμούς.

Στην Σιβηρία, συνυπάρχει με τον Βουδισμό και Λαμαιοσμό και στην Ιαπωνία με τον Βουδισμό. Είναι γενικά αποδεκτό ότι οι σαμάνοι βρίσκονται σε ανιμιστικές κοινωνίες, δηλ. σε κοινωνίες που πιστεύουν σε πνεύματα. Όμως, οι σαμάνοι όπου αλληλοεπιδρούν με αυτά το κάνουν για να επιφέρουν θεραπεία και αποτελέσματα στην κοινωνία τους δημιουργώντας έτσι μία στενή σχέση με αυτά. Τα χρησιμοποιούν όπως το σπίτι τους ή άλλα μέσα.

Είναι σημαντικό να γίνει αυτό κατανοητό γιατί ο σαμανισμός δεν είναι θρησκεία. Ο σαμανισμός δεν απορρίπτει άλλες μορφές θεραπείας αλλά με μία ολιστική θεώρηση, ο σαμάνος χρησιμοποιεί τα πνευματικά μέσα που κατέχει σε συνδυασμό με άλλα άτομα από την κοινωνία του που έχουν άλλες μεθόδους όπως βοτανολογία, κρυσταλλοθεραπεία, μάλαξη (μασαζ) και οστεοπαθητική.

Οι σαμάνοι πιστεύουν στην αρχή ότι είναι μέρος της ολότητας της φύσης, σχετίζονται άμεσα με όλα τις βιολογικές μορφές και δεν είναι υπεράνω αυτών. Αυτή η «παγανιστική αντίληψη» ήταν μία από τις αιτίες που καταδιώχθηκαν στην Ευρώπη από την Ιερά εξέταση και η από τους μισθοφόρους και ιεραπόστολους όπου συναντούσαν τους αυτόχθονες λαούς σε κάθε ήπειρο που θεωρούσαν ότι αυτή η αντίληψη ήταν ενάντια στην βιβλική θεώρηση και πίστη. Ειρωνικά, μόνον μετά την θεωρία του Δαρβίνου μέσω (δηλ. της ίδιας της επιστήμης) άρχισαν στην Δύση δειλά- δειλά να αποδέχονται μία θεώρηση που αρχικά είχε κατακριθεί και χρησιμοποιηθεί σαν μέτρο αφάνισης του σαμανισμού.

Οι τρεις κόσμοι του Σαμάνου

Ο Σαμάνος έχει τουλάχιστον ένα πνεύμα (αλλά συνήθως και πολλά άλλα υπό μορφήν ανθρώπων, ζώων ή άλλων υπάρξεων) που τον καθοδηγεί στην δουλειά του και με το οποίο επί σειρά ετών προσπάθειας και αυτοσυγκράτισης έχει συνδεθεί πολύ. Οσο πιο πολύ συνδέεται με τα πνεύματα-βοηθούς του τόσο πιο αποτελεσματική είναι και η ενέργειά του. Τα πνεύματα αυτά βρίσκουν τον σαμάνο (και όχι ο σαμάνος τα πνεύματα), λόγω της καλής και αγαθής πρόθεσής του και έντιμου βίου του.

Σύμφωνα με τον σαμανισμό υπάρχει και μια άλλη, μη ορατή πραγματικότητα που μπορούμε να γνωρίσουμε με τα σαμανικά ταξίδια. Οι περισσότερες σαμανικές αντιλήψεις παραδέχονται ότι

υπάρχουν τρεις διαφορετικοί κόσμοι: Ο Κατώτερος κόσμος, ο Ανώτερος κόσμος και ο Μεσαίος κόσμος. Οι κόσμοι αυτοί δεν πρέπει να συγχέονται με προκαταλήψεις όπως ο Άδης, κόσμος των νεκρών ή ο Παράδεισος.

Το τοπίο του Κατώτερου κόσμου απαρτίζεται από βουνά, δάση, λίμνες, ερήμους και θάλασσες σαν τον πραγματικό κόσμο. Για να ταξιδέψουμε σε αυτόν πάντα οραματιζόμαστε ένα άνοιγμα στο έδαφος (σπηλιά, ρίζα δέντρων, τρύπα από ηφαίστειο κλπ) ή μία είσοδος που υπάρχει ίσως και στην πραγματικότητα από όπου εισερχόμαστε και ταξιδεύουμε προς τα κάτω.

Συνήθως η είσοδός μας συνεχίζεται μέσω κάποιου τούνελ και φθάνοντας στο τέλος αυτού βρισκόμαστε στον κάτω κόσμο. Εκεί συναντούμε πάντα κάποιο πνεύμα βοηθό και με συγκεκριμένη πρόθεση και ερώτημα αρχίζουμε το ταξίδι μαζί του.

Ο Ανώτερος κόσμος είναι αιθερικός με λεπτές δομές, δίνει την αίσθηση ότι βρισκόμαστε σε σύννεφα και οι κινήσεις εκεί και το τοπίο είναι πιο απαλό, θαμπό και φωτεινό. Αισθανόμαστε ότι πατάμε κάπου αλλά σίγουρα δεν είναι χώμα, γή όπως την ξέρουμε. Η είσοδός μας γίνεται από κάποιο πολύ ψηλό σημείο της γής (βουνό, πυραμίδα, ανεβαίνοντας από ψηλά κλαδιά δέντρων, μέσω ανεμοστρόβιλου, ουράνου τόξου ή στην πλάτη κάποιου πουλιού).

Πάντα περνάμε ένα μεταβατικό στάδιο ομίχλης ή κάποιου άλλου συγκεκριμένου σώματος που μας υποδηλώνει ότι φθάσαμε τον κόσμο αυτό. Αν βλέπουμε ακόμη αστέρια και πλανήτες σίγουρα δεν έχουμε φθάσει ακόμη σε αυτόν τον κόσμο.

Και οι δύο κόσμοι έχουν πολλά επίπεδα που μπορούμε να εξερευνήσουμε διαδοχικά και έχουν διαφορετικά πράγματα να μας διδάξουν

Ο Μεσαίος κόσμος είναι η αιθερική πνευματική μορφή της κανονικής μας πραγματικότητας, και εκεί επικοινωνούμε με πνεύματα που ζούν σε όλα τα πράγματα της κανονικής μας πραγματικότητας.

Οι Σαμάνοι συνήθως ταξιδεύουν εδώ για να βρουν χαμένα αντικείμενα, να επικοινωνήσουν με την φύση, και για να κάνουν δουλειά από μακριά (θεραπεία). Εδώ υπάρχει χρόνος και τοπίο που μοιάζει με τον φυσικό κόσμο.

Απλώς φανταζόμαστε τον εαυτό μας να βγαίνει έξω από την πόρτα μας και να φθανουμε πολύ γρήγορα σε αυτόν.

Όμως ο μεσαίος κοσμος απαρτίζεται και από πνεύματα πεθαμένων ανθρώπων που δεν βρήκαν τον δρόμο τους και έχουν παραμείνει εκεί είτε λόγω προσκόλλησης στα επίγεια ή λόγω άγνοιας της κατάστασής τους (ξαφνικά ατυχήματα δολοφονίες κλπ). Συχνά αυτά τα πνεύματα καλείται ο έμπειρος σαμάνος να βοηθήσει με την ψυχοπομπή.

Στον κόσμο αυτό δεν ταξιδεύουν όσοι δεν είναι έμπειροι γιατί πολλά πνεύματα εδώ μπορούν να μας μπερδέψουν να προσπαθήσουν να εισέλθουν στον φορέα μας ενώ εμεις ταξιδεύουμε ή και να είναι εχθρικά.

Σαμανική θεραπεία

Από την σαμανική πλευρά, άτομα που δεν είναι ισχυρά (πνευματικά αδύνατα) είναι ευάλωτα σε αρρώστιες, ατυχήματα και κακή τύχη. Αυτό καθιστά ευρύτερη την έννοια της ασθένειας. Ο σαμάνος αποκαθιστά την επαφή του ατόμου με την πνευματική του δύναμη, κάτι ανάλογο του πνευματικού ανοσοποιητικού συστήματος.

Η δύναμη δηλ. κάνει κάποιον ανθεκτικό στην αρρώστια.

Αν κάποιος επανηλειμένα αρρωσταίνει, τότε είναι φανερό ότι χρειάζονται μία σύνδεση με την ανώτερη δύναμη. Ο ρόλος του σαμάνου είναι να βοηθήσει τους ανθρώπους αλλά και τα ζώα που ασθενούν να κάνουν αυτή την σύνδεση.

Η σύνδεση εξαλλου του νου και σώματος είναι μία πολύ παλιά αρχή. Η πιο σημαντική αρχή στον σαμανισμό είναι ότι : αν ένα άτομο δουλεύει με συμπόνια και αγαθά αισθήματα για να απαλύνει τον πόνο του συνανθρώπου του ή οποιουδήποτε έμβιου όντος ανιδιοτελώς, τότε τα αντίστοιχα πνεύματα που έχουν σχέση με τις ποιότητες αυτές και την θεραπεία έλκονται και αναλαμβάνουν δράση μαζί του.

Δηλαδή δεν υπάρχει μόνο η σύνδεση σώματος -νού αλλά και η συμμετοχή άλλων δυνάμεων, δηλ. δεν είμαστε μόνοι μας που κάνουμε την θεραπεία.

Οι κυριότεροι τρόποι θεραπείας στον σαμανισμό είναι οι παρακάτω. Οσο και αν ακούγονται περίεργοι με την δυτική νοοτροπία στην οποία έχουμε γαλουχηθεί τόσα χρόνια, είναι πραγματικά αποτελεσματικοί τρόποι αποκατάστασης των φυσικών και ψυχολογικών προβλημάτων εφόσον διενεργούνται με βάση την παραπάνω αρχή.

Ανάκτηση ψυχών (Soul retrieval)

Οποιοσδήποτε είχε μία τραυματική εμπειρία με την σαμανική θεώρηση πιθανόν να έχει χάσει ένα μέρος της ψυχής του. Η πιο κλασσική μέθοδος για να θεραπεύσουμε τις παθήσεις της ψυχής είναι οι τεχνικές της ανάκτησης όπου ο σαμάνος ταξιδεύει για να βρεί το χαμένο μέρος και να το φέρει πίσω στον ασθενή. Μέχρι 8-10 χρόνια πριν, οιοι περισσότεροι Δυτικού πίστευαν ότι αυτή ήταν μία απλοϊκή ίσως και δαιμονική πρακτική που δεν είχε καμία αξία. Ομως, μετά την καθολική καταξίωση της Sandra Ingerman μιας έμπειρης, σύγχρονης και φημισμένης ψυχοθεραπεύτριας που ανακάλυψε από μόνη της την μέθοδο (χωρίς να την γνωρίζχει από σαμανικές πηγές) και την έκδοση των βιβλίων της: "Soul retrieval" και "Coming home" επήλθε μία ανατροπή στην αντιμετώπιση της μεθόδου αυτής.

Σήμερα η μέθοδος (πιθανότατα και με καλυμμένη ονομασία) χρησιμοποιείται ευρύτατα στην κλινική ψυχολογία και ψυχοθεραπευτική.

Εξαγωγή -απόσπαση εισβολέων (extraction)

Αυτή η μέθοδος αφορά την απομάκρυνση μιας πνευματικής εισβολής που είναι περιορισμένη και προκαλεί τοπικό σύμπτωμα.

Δεν ενοούμε «κακά πνεύματα ή δαίμονες» αλλά μικρής εμβέλειας πνευματική εισβολή που δεν είναι απαραίτητα και κακής πρόθεσης. Η μέθοδος γίνεται υπό αλλαγή συνειδητότητας ταξιδεύοντας στον μεσαίο κόσμο.

Στον σαμανισμό όλα τα έμβια όντα έχουν και μια πνευματική διάσταση. Όταν οι άνθρωποι νευριάζουν, ζηλεύουν ή είναι αρνητικοί και εχθρικοί απέναντι σε άλλα έμβια όντα, δεν κάνουν μόνο λεκτική κακοποίηση αλλά και πνευματική, χωρίς ούτε να το γνωρίζουν.

Οι σαμάνοι παλιά την ονόμαζαν «μαγικά βέλη». Πολλές φορές αν κάποιος σαμάνος ήθελε να εκδικηθεί κάποιον εχθρό του, του έριχνε τα βέλη αυτά. Όμως, θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι μία τέτοια τακτική δεν είναι μόνον ανήθικη αλλά και κατά της ύπαρξης του ίδιου του σαμάνου αφού τα αγαθά και συμπονούντα πνεύματα που μέχρι τώρα τον βοήθησαν θα απομακρυνθούν.

Μπορεί να έχει για λίγο την δύναμή του αλλά τα πνεύματα δεν τον επανατροφοδοτούν με δύναμη. Πρέπει λοιπόν να συγκρατούμαστε και να μην έχουμε την πρόθεση για κακοποίηση, η πρόθεση καθορίζει τα πάντα στη ζωή.

Διαμελισμός / διάλυση (dismemberment/ dismantlement)

Είναι μία τεχνική κατά την οποία ο σαμάνος με την βοήθεια των πνευμάτων συμβολικά διαλύει την υπόστασή του για να δεχθεί ίδιος μύηση ή θεραπεία μετά την ανασύνθεσή του. Στο διάστημα της «διάλυσής του» ο σαμάνος δέχεται νέες ενέργειες που βοηθούν στην εξέλιξή του, κατανόησή του και θεραπεία του. Τέτοιες πρακτικές υπάρχουν σε πολλές μαθητείες (π.χ. Βουδισμό)

Η Σαμανική θεραπεία στην κτηνιατρική

Η Σαμανική θεραπεία εφαρμόζεται με πολύ μεγάλη επιτυχία στη κτηνιατρική όπου όχι μόνον γίνεται διάγνωση ασθενειών και θεραπείας, αλλά κατανοείται και η βαθύτερη αιτία της ασθένειας και βελτιώνεται η επικοινωνία και σχέση μεταξύ ιδιοκτήτη και ζώου. Η θεραπευτική αυτή είναι πολύ βαθύτερη από την «απλή επικοινωνία» (animal communication) και κατανόηση της συμπεριφοράς των ζώων και θεραπεύει και τον ιδιοκτήτη και το ζώο.

Σαμανική μαντεία

Η μαντική και η ενόραση, αποτελούν μέρος των μυστικών τεχνικών των σαμάνων. Ο σαμάνος μπορεί να απαντήσει ερωτήσεις χωρίς να γνωρίζει τίποτε για τον πελάτη του μέσω της μη κανονικής πραγματικότητας και με την βοήθεια των πνευμάτων του.

Επίσης, ο σαμάνος μπορεί να ξαναβρεί χαμένους ανθρώπους, χαμένα ζώα ή αντικείμενα κ.λ.π.

Ψυχοπομπή

shaman

Είναι και αυτή μία μορφή θεραπείας για τους ζώντες και τους νεκρούς. Οι σαμάνοι λέγονται και «ψυχοπομποί» ή «οδηγοί των ψυχών».

Ειδικά σε περιπτώσεις κώματος που ο σαμάνος θεωρεί σαν περιπτώσεις θανάτου, ψάνει τις ψυχές και τις ρωτά αν θέλουν να γυρίσουν. Αν αυτές θέλουν ο σαμάνος τις βοηθά να γυρίσουν, αν όχι, ή αν έχουν ήδη πεθάνει, τότε ο ρόλος του σαμάνου είναι να τους οδηγήσει στο μέρος που πρέπει να οδηγηθούν για να ηρεμήσουν και να προχωρήσουν την εξέλιξή τους.

Συχνά επίσης ιδίως μετά από ξαφνικούς θανάτους, ατυχήματα, φόνους κλπ, οι ψυχές δεν εγκαταλείπουν τον Μεσαίο κόσμο είτε γιατί δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι πέθαναν είτε γιατί είναι ακόμη κυριευμένες από τα πάθη και προσκολλούνται σε γνωστές περιοχές του κόσμου μας. Ο ρόλος του σαμάνου εδώ είναι λειτούργημα καθώς βοηθά τις ψυχές στην ηρεμία τους και τον τελικό τους προορισμό.

Πολλές φορές ψυχές που βρίσκονται σε αυτή την κατάσταση μπορούν να καταλάβουν τον σωματικό φορέα άλλων ζώντων όντων που έχουν έλλειψη δύναμης, ή έχουν χάσει μέρος της ψυχής τους αφού αυτοί έλκουν τέτοιες περιπλανημένες στον Μεσαίο κόσμο ψυχές. Ο σαμάνος πάλι, αφού επικοινωνήσει με τις ψυχές αυτές τις οδηγεί όπου πρέπει, κοντά σε ήδη νεκρούς συγγενείς ή γνωστούς.

Όταν αυτό γίνει, ο σαμάνος επανακαθιστά την ψυχή και την χαμένη δύναμη έτσι ώστε οι ασθενείς να είναι πάλι ολοκληρωμένοι και ανθεκτικοί σε τέτοιες εισβολές.

GREEKFOX PRODUCTION

ΣΑΜΑΝΙΣΜΟΣ

GREEKFOX PRODUCTION

ΣΑΜΑΝΙΣΜΟΣ

TRUTH.FREEFORUMS.ORG